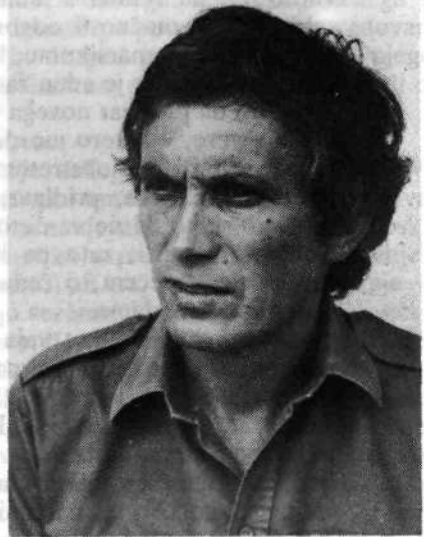

Brez te luči bi bila tema

Tone
Kuntner

O PRIJATELJSTVU

*Idem velle et idem nolle
firma amicitia est.*

O prijateljstvu še nismo govorili,
o vsem,
le o prijateljstvu še ne.
Saj o njem prijatelji ne govorijo.

Zares smo se prijateljsko družili,
peli, pili in se veselili.
Prijateljsko smo vsa nasprotja razrešili,
da ne bi si drug drugemu
ranljivih src ranili;
prijateljsko smo si roke sklenili,
da ne bi se ločili na poteh,
ki so nas ločili.

A je le ločil nas krvavi čas:
ločil glas, – ko bi moral tiho biti,
ločil molk, – ko bi se moral oglasiti.

Je zdaj čas spregovoriti o prijateljstvu,
prijatelji?

JAZ NE PREMOREM Jaz ne premorem več protistrupov
za strupe sveta.

Zapušča me vid
za vidne lepote
barv, oblik
in svetlobo duha.

Peša mi sluh
za izbranost glasov,
za sprejemanje glasbe
iz hiš in gozdov.

In ko se dotaknem
sveta in življenja,
dotikov in stikov
ne čutim več živo.

Zbolel sem,
zbolel sem neozdravljivo.

OB SVITU Ob svitu

ptice pojejo.

Pojejo
ali kričijo?

V moje sanje
pojejo.

In me v novi dan
budijo.

Okna hiše
zatemnim.

Ne spregovorim
besede.

Delam se,
da mirno spim.

Se bojim,
da so ujede.

NEBO NAD DEŽELO Nebo nad deželo
je trajno oblačno,
v hišah in dušah
tesno in temačno.

Le redko in kratko
sonce posije,
ko veter
moreče oblake razbije.

In spet se nebo
temneje ustvarja,
bliska, grmi,
nevarno udarja . . .

A se ne zlije,
ne zlije.

TA LUČ Ta luč ni od včeraj
in ni samo moja.
Ta luč ne gori od danes do jutri,
gori in sveti iz davne preteklosti
v davno prihodnost.

Ta luč je spomin,
ta luč je upanje.

Nekdo jo je davno nekoč prižgal
in je svetila
kakor trstenka,
kot oljenka, sveča, kot petrolejka,
kakor karbidovka,
kot plamen, kot kres,
kot ogenj v strehi,
kot velik požar
in kakor žerjavica,
ki je velikokrat skoraj ugasnila.

A ni ugasnila,
ker jo varujemo kot luč svojih oči,
ker jo predajamo neugasnjeno,
preden ugasnejo naša življenja.

Brez te luči ne bi znali živeti.

Brez te luči bi bila tema.

RODILO SE JE Rodilo se je
davno pred menoj
to hrepenenje,
pa se le resničen
v njem spoznam.

Zorelo je
stoletja
v prebujenje,
a zdi se, kot bi ga zbudil
iz svojih sanj.

Stopilo je **IVTRA**
krvavo skozi trnje
v življenje.
In sem krvav
še sam.

KRI Skrivna, skrivnostna
v živem telesu;
nepogrešljivo vezivo
življenja,
ljudi in dni,
zavesti, vesti ...

Molčeca kriči,
ko se krivica iz spanja budi,
ko se resnica z lažjo bori,
ko je človek človeku volk ...

Svoje pravo ime
 prelita razkrije:
 častno in sveto,
 ko jo prelije ljubezen,
 nečastno, prekleto,
 ko jo sovraštvo prelije.

SOVRAŠTVO   Sovraštvo
 slepo kosi.
 Usoda mrtve prešteva.

Ni več
 mirne noči.
 Ni več mirnega dneva.

Plamen
 prelite krvi
 novo spoznanje rojeva.

NISO MRTVI   Niso mrtvi,
 ki so padli,
 pomendrani,
 z zrelim klasjem
 v krvavi letini.

Le vrnil so se
 k zemlji,
 v mir, tihoto
 in skrivnosten naročaj
 prsti.

Padli so
 za novo setev.

Padli so
 za bridek kruh
 svobode in časti.

ZDAJ ZNAM Zdaj znam izmeriti
neizmerljivo.

Po vas
si jemljem mero za ljubezen,
za zvestobo, srčnost in pogum;

po vas
presojam svoja hrepenenja
in preverjam njihovo veljavo;

po vas
postavljam ceno
za poštenje in iskrenost;

po vas
daljave merim in bližine
med ljudmi;

po vas
tehtam prijateljstvo
in bratstvo,

po vas,
po vas, ki ste prelili kri
za domovino.

Zahvaljeni za ta merila,
bratje!